

REZUMATE

LE TANDEM LINGUISTIQUE: POUR UN ENCADREMENT DE L'APPRENTISSAGE AUTONOME

Aurora BAGIAG

Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”
Cluj-Napoca

Tandemul lingvistic: coordonarea învățării autonome

Rezumat

Integrarea tandemului lingvistic într-un program de studii universitar, care să le permită cursanților să lucreze în mod autonom beneficiind în același timp de o monitorizare atentă din partea cadrelor didactice, presupune implementarea unui dispozitiv pedagogic complex.

Crearea unei platforme online facilitează punerea în contact a cursanților și constituirea binoamelor. Crearea unui support pedagogic adaptat, care să cuprindă fișe de lucru pe nivele de competență, îi mobilizează pe cursanți, declanșează și orientează discuțiile acestora. O serie de documente de acompaniere jalonează procesul de învățare : un „carnet de bord”, care le permite cursanților să păstreze o dovadă scrisă a muncii efectuate, și care le oferă în același timp cadrelor didactice indicii de implicare și progresul fiecărui binom ; un „synopsis” al fiecărei întâlniri tandem, care îi ajută pe parteneri să descrie modul de funcționare a tandemului, să reflecteze la strategiile de învățare și să recapituleze noile achiziții ; bilanțuri și chestionare, care furnizează date privind calitatea și eficiența dispozitivului de imersiune bilingvă.

Observarea tandemurilor în acțiune și înregistrarea lor precum și analiza înregistrărilor și a portofoliilor realizate în cadrul ședințelor de tandem franco-române contribuie, pe de o parte, la optimizarea procesului de învățare și, pe de altă parte, stau la baza cercetării în domeniul didacticii tandemului lingvistic, o didactică care se vrea contextualizată, coordonată și reflexivă.

Cuvinte-cheie : *Tandem lingvistic, învățare autonomă, coordonare, didactică reflexivă*

LES PHENOMENES DE DEFLEXIVITE EN FRANÇAIS ET EN L'ITALIEN

Louis BEGIONI,

CAER EA 854,
Université de Provence, FRANCE
University Charles de Gaulle – Lille 3 (France)
University of Roma Tor Vergata (Italy)

În studiul de față, ne propunem să confruntăm anumite fenomene de evoluție diacronică ale francezei și italienei ca să punem în evidență punctele de convergență și diferențele cele mai caracteristice. Pentru aceasta, ne vom axa pe conceptul de *deflexivitate* definit în cadrul psihomecanicii limbii și ne vom referi la ceea ce noi numim “sistematica diacronică” care permite să prezentăm fenomenele de evoluție prin raportare la evoluția sistemelor. Vom analiza, în mod special, articolul hotărât și evoluția sistemului temporal al timpurilor trecute.

Cuvinte-cheie: *psihomecanica limbajului, lingvistica comparată a limbilor romanice, diacronie, sistematică diacronică*

VERBUL „A SE CĂSĂTORI” ÎN DACOROMÂNĂ ȘI DIALECTELE DIN SUDUL ITALIEI

Cosmina COSMA

University of Calabria, ITALIA
“Babeș-Bolyai” University, ROMÂNIA

Prin lucrarea de față ne propunem crearea unei panorame semantice a verbului „a se căsători”, având la bază hărțile lingvistice reprezentative din ALI 8, ce se vor ocupa de zona de sud a Italiei. Rezultatele concludente vor fi confruntate cu hărțile atlaselor lingvistice românești (ALR I, II și ALRM I, II) și vor viza dialectul dacoromân. De asemenea, vom apela la domeniul etimologic nu doar pentru a explica asemănările dintre cele două dialecte, ci și diferențele survenite în cadrul cuvintelor/sintagmelor prezente în analiza noastră.

Cuvinte-cheie: *verb, căsători, dialecte, atlase, Calabria.*

ÎNJURĂTURA – AUTOMATISM VERBAL. PREMISE ALE CERCETĂRII

Daiana FELECAN

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Facultatea de Litere

Rezumat

Rândurile de mai jos anunță auspiciile teoretice sub care intenționăm să dezvoltăm un proiect mai amplu de cercetare¹ consacrat înjurăturilor, privite în parcursul convertirii lor semantice de la cuvinte / expresii tabu la automatisme verbale. În acest sens, articolul de față își propune următoarele: să schițeze stadiul actual al cercetării românești în privința parametrului investigat în contextul mai larg al abordărilor din literatura de specialitate internațională; să prezinte succint date referitoare la statutul și funcțiile înjurăturii în discursul public românesc ante- și postdecembrist (analiza comportamentului comunicativ al înjurăturilor în diferite contexte de utilizare va constitui principalul obiectiv al părții aplicate din viitorul proiect); să facă precizări care privesc modalitatea de selectare a corpusului întrebuințat în cercetare (cu menționarea potențialelor riscuri survenite în realizarea anchetelor sociolingvistice); să semnaleze nivelurile la care se va face investigația.

Direcția de analiză va fi una pluri-, interdisciplinară și multiculturală, antrenând, în vederea îndeplinirii indicatorilor vizați, atât discipline conexe lingvisticii (sociolingvistica, psiholingvistica, pragmatica), cât și metodologii promovate de antropologie și studii culturale.

Cuvinte-cheie: *înjurătură, tabu lingvistic, automatism verbal, act verbal expresiv, discurs public.*

¹ Articolul de față reia și dezvoltă pasaje elaborate de autoare ca membră în echipa unei propuneri de proiect depuse spre evaluare în Competiția 2016 – Proiecte de Cercetare Exploratorie; director de proiect Oliviu Felecan.

**ANTROPÓNIMOS FEMENINOS EN ALGUNAS EXPRESIONES
PAREMIOLÓGICAS ESPAÑOLAS**

Dana MATEI

Universitatea din Petroșani
Departamentul de Științe Socio-Umane

**ANTROPONIME FEMININE ÎN EXPRESII
PAREMIOLOGICE SPANIOLE**

Rezumat: Lucrarea de față își propune să facă o incursiune prin repertoriul vast al expresiilor frazeologice spaniole care conțin în componența lor antroponime feminine. În principal, scopul lucrării nu este unul teoretic pentru a face distincții între diferitele tipuri de unități lingvistice care compun domeniul frazeologic, ci este orientat mai mult asupra personajelor feminine care fie au avut o existență reală, fie sunt fictive. Numele lor a rămas în interiorul unităților paremiologice, folosite în discursul oral cu diferite înțelesuri. Drept pentru care s-a acordat atenție faptului istoric care a stat la baza proverbelor selectate din diferite dicționare de expresii spaniole.

Cuvinte-cheie: *paremiologie, frazeologie, limbaj colocvial, folclor.*

**PARTICULARITES PRAGMATIQUES DU COMPORTEMENT
NON VERBAL DANS L'EXPRESSION DE L'ACTE
COMMUNICATIF DU COMPLIMENT**

(à la base des belles-lettres françaises des XVIIe-XVIIIe siècles)

Iryna RYMYAK

Ivan Franko National University of Lviv, UKRAINE

***Trasaturi pragmatice ale comportamentelor non-verbale care exprimă
actul de vorbire al complimentului (în materiale selectate din operele
literare ale secolelor XVII- XVIII)***

Rezumat

Articolul conține o analiză pragmatică și lingvistică a formelor non-verbale de a exprima actele de vorbire ale complimentului în materiale selectate din

operele literare din secolele XVII- XVIII, precum și o apreciere a locului și rolului lor în procesul de estimare a obiectului.

Cuvinte-cheie: *compliment, expresiv, comunicare non-verbala, comportament lingvistic*

INSTANCES OF DISCOURSE AND GENRE ANALYSIS IN ESP

Luminița TODEA

Centrul Universitar Nord din Baia Mare
Universitatea Tehnică din Cluj Napoca

Exemplificări ale analizei de discurs și de gen în învățarea limbii engleze pentru scopuri specifice

Rezumat

Persoanele implicate în domenii profesionale diferite ar trebui să fie preocupate de procesele de producere și interpretare a textelor și în același timp de modul în care procesele cognitive sunt modelate din punct de vedere social conform unor convenții sociale. Scopul pragmatic al folosirii limbii engleze la nivelul afacerilor internaționale implică un nucleu de cunoștințe de gramatică și vocabular care trebuie înțeles de către toți vorbitorii de limba engleză ca limbă străină. În ultimul timp, conceptul de *gen* crește în importanță în lingvistică, combinând aspectele socio-culturale și psiholingvistice ale construcției și interpretării textului cu perspectiva lingvistică. Cunoștințele de gen ar trebui privite ca resursă pentru exploatarea convențiilor generice și situațiilor retorice. Acest aspect este considerat important pentru predarea limbii engleze în mod comunicativ, în special în ESP. Lucrarea abordează elemente ale cercetării și aplicării limbii engleze pentru scopuri specializate pentru a identifica tipuri de discursuri potrivite unor genuri diferite; punând accent atât pe trăsăturile specifice de gen și discurs cât și pe limitările lor, pentru a înlesni învățarea lor de către vorbitorii de limbă străină și îmbunătățirea înțelegerii interculturale.

Cuvinte-cheie: *analiza discursului, analiza genului, ESP, BE*

DIN LEXICUL STRIGĂTURILOR NUPTIALE SĂLĂJENE

Denisa-Maria TOUT

Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
Facultatea de Litere

Studiul în discuție *Lexicul strigăturilor nuptiale sălăjene* vizează elementele lexicale din sfera ritualurilor nuptiale întâlnite pe meleagurile sălăjene. Domeniul abordat surprinde atât caracterul unitar, dar în același timp divers al regiunii analizate, cât și aspectele socioculturale, antropologice, respectiv lingvistice.

Aria lingvistică include numeroase cuvinte din terminologia nuptială sălăjeană în care bogăția materialului lexical ne permite să desfășurăm o analiză a termenilor și a sintagmelor.

Astfel, în paginile lucrării vom trata această terminologie, mai ales, din perspectivă etimologică și lexico-semantică.

Cuvinte-cheie: *strigături nuptiale, terminologia nuptială sălăjeană, perspectivă etimologică și lexico-semantică*

DU BILINGUISME A L’AUTOTRADUCTION DANS *LE LANGAGE ET SON DOUBLE* DE JULIEN GREEN

Aliteea-Bianca TURTUREANU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare
Facultatea de Litere

Rezumat

De la bilingvism la autotraducere în *Le langage et son double* de Julien Green

Scriitor bilingv și (auto)-traducător, Julien Green s-a născut în anul 1900, la Paris, într-o familie de origine americană. Parcursul lingvistic al autorului începe prin însușirea timpurie a limbii franceze și continuă cu etapele: bilingvismul (engleză-franceză) ; autotraducerea și «l’entre-deux-langues».

Cercetarea de față își propune să analizeze problematica autotraducerii în *Le langage et son double*, trecând prin dualitatea complexă a bilingvismului și prin mutațiile identitare pe care le implică acesta.

Cuvinte-cheie : bilingvism, traducere, autotraducere.

RODION MARKOVITS – UN SPIRIT AL ECHILIBRULUI

George ACHIM

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Abstract

Profilul intelectual și literar al lui Rodion Markovits ține de câteva condiționări ale biografiei sale: scriitor de origine iudaică și de limba maghiară, bucurându-se de recunoaștere în România interbelică; ins cu vederi de stânga, practicând o viziune socialistă moderată, fără radicalisme și fără excese; ziarist echilibrat, trăind în atmosfera transilvăneană ori bănățeană a unor spații plurietnice și multiculturale. Acceptat ca scriitor de valoare în mediile culturale românești, el este un promotor al normalizării relațiilor româno-maghiare și al schimburilor culturale dintre cele două națiuni.

Cuvinte-cheie: *evreitate, cultură central-europeană, utopie socialistă, roman-mărturie, concordie inter-etnică.*

GENUL EPISTOLAR, GEN FEMININ PRIN EXECELENȚĂ?

Ioana BUD

Facultatea de Litere
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Articolul tratează aspectul referitor la modelul în care femeile au intrat în literatură, prin intermediul unui gen literar considerat multă vreme marginal, închis în arhive și facsimile: corespondența de dragoste. Încă din

secolul XVII doamnele corespondau, exprimându-și liber sentimentele, utilizând expresii poetice lipsite de prețiozitate și artificiu literar, motiv care îl va determina pe La Bruyere să afirme feminitatea acestui gen literar, prin raportare la epistolierii de gen masculin. Sunt trecute în revistă principalele corespondențe din literatura universală și se precizează că nu orice scrisoare se transformă în fapt literar, epistolele trebuind să îndeplinească anumite condiții. Lectorului îi revine un rol decisiv în procesul de transformare a unui text non-literar în unul cu valoare literară, esențială fiind aici mișcarea care se naște între cititor și text, determinându-l pe acesta să ficționalizeze. În concluzie, practica epistolară este un gen masculin, dar o practică feminină prin excelență.

Cuvinte-cheie: corespondență de dragoste, fragmentarism, epistolier, discontinuitate, discurs intim, literatură fragmentară

VARIATIONS SUR L'ALLEGORIE D'UN DOUBLE PIETINEMENT CHEZ ÉRIC CHEVILLARD

Lidia COTEA

Université de Bucarest

Variațiuni asupra alegoriei unei duble „poticniri” la Éric Chevillard

Demersul deopotrivă poetic și destabilizator, asimilabil unui doliu al literaturii așa cum ne era familiară, caracterizează cel mai bine creația lui Éric Chevillard, scriitor francez contemporan dintre cei mai spectaculoși. În romanul *Au plafond*, publicat în 1997, simpla prezență a unui discurs marcat istoric (de neconceput în alte romane ale autorului) stă mărturie a dorinței de întoarcere la o tradiție de care o întreagă generație literară făcuse tabula rasa. Însă spre un trecut foarte îndepărtat se privește cu luciditate și cu mult umor și arțag, căci, dacă e adevărat că există o dorință de „revrăjire” a lumii, la fel de adevărat este că aceasta se face fără nici o iluzie. Astfel materia romanului este o modificare radicală a doxei, a raportului cunoscut și recunoscut între lucruri și ființe, care are și sensul unei variațiuni asupra alegoriei unei duble poticniri: în opacitatea realității și în cea a textului.

Cuvinte-cheie: literatură franceză contemporană, Éric Chevillard, *Au plafond*, alegoria unei duble poticniri

FUNCȚIA-OGLINDĂ A LITERATURII COMPARATE

Carmen DĂRĂBUȘ

Univ. Tehnică Cluj-Napoca,
Centrul Univ. Nord Baia Mare

Rezumat: Domeniul literaturii comparate a cunoscut, din secolul XIX și până în prezent, schimbări care o situează, tot mai mult, în contextul Studiilor culturale. Subiectul lucrării mele îl constituie un studiu de caz, și anume secțiunea permanentă numită Traduceri din revista „Acta Iassyensia Comparationis”, Iași. Tipul de literatură tradusă în limba maternă este divers, reprezentând orientarea generală a revistei, în aria pluri- și multidisciplinarității.

Cuvinte-cheie: *Acta Iassyensia Comparationis, multi- și interdisciplinaritate, lumi livrești, limbă străină/limbă maternă.*

PRACTICI INTER- ȘI MULTIDISCIPLINARE ÎN LITERATURA COMPARATĂ. STUDIU DE CAZ

Carmen DĂRĂBUȘ

Techn.Univ. Cluj-Napoca
North Univ. Center Baia Mare

Rezumat: În articol pun în discuție evoluția abordărilor în literatura comparată, în context universal și românesc, în ce măsură termenul de *Weltliteratur* devine subiect de studiu având ca punct de plecare teoria literaturii ca instrument general de analiză în diagramă sincronică și diacronică în istoria literaturii; în același timp, conceptul de *welt* (germ. „lume”) și-a schimbat sensul în epoca globalizării. Am ales drept studiu de caz revista universitară de literatură și studii culturale “Acta Iassyensia Comparationis” fondată în 2003 în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Subiectul observației, în fiecare numărul analizat, este raportul dintre articolele așezate în rama teoriei literaturii și cele în rama studiilor culturale comparate, transferul metodologiilor dintr-o arie de cercetare în alta, temele propuse fiind tot mai mult analizate în manieră interdisciplinară.

Cuvinte-cheie: *literatură comparată, hermeneutică, globalizare, interdisciplinaritate.*

ANAÏS NIN – One Femme Fatale of European Diarism

Ramona DEMARCSEK

Universitatea Tehnică din Cluj Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Rezumat: Acest articol pune accentul pe unul dintre jurnalele lui Anaïs Nin din punct de vedere al legilor diarismului și măsura în care autoarea le respecta în redactarea jurnalului său, precum și asupra modalității în care nerespectarea acestora influențează scriitura din punct de vedere calitativ.

Cuvinte cheie: jurnal, diarism, autenticitate, personaj

**MIRCEA VULCĂNESCU - IDEALUL SPIRITUAL AL
GENERAȚIEI '30**

Alina DORLE

Colegiul Național "Mihai Eminescu", Baia Mare

Mircea Vulcănescu se impune în peisajul cultural interbelic, atât ca observator și analist obiectiv, detașat, al fenomenului generației sale, cât și ca actant, ca parte componentă a acesteia, de o mare forță creatoare. Vulcănescu identifică liniile definiții ale generației sale ce se desprind dintr-un complex de factori convergenți și explică resorturile psiho-sociale care au dus la statuarea tinerei generații pe pozițiile orgolioase ale resuscitării unui destin național și ale asumării unui ideal de consolidare a spiritului național.

Cuvinte-cheie: *generație, ideologie de dreapta, ideal spiritual, istoricitate*

**ASPECTS OF MULTICULTURALISM IN STEPHEN HENIGHAN'S
NOVEL**

THE STREETS OF WINTER

Anamaria FĂLĂUȘ

Tech Univ of Cluj-Napoca
North Univ Centre of Baia Mare

Rezumat:

Lucrarea de față își propune să ia în discuție problema multiculturalismului cu variatele lui fațete și interpretări și să analizeze conceptul în relație cu romanul lui Stephen Henighan *The Streets of Winter*. Mai mult decât o metropolă, Montrealul, personajul principal al cărții lui Henighan, devine o rețea labirintină de căutări identitare și un devorator de destine umane.

Cuvinte-cheie: *multiculturalism, recunoaștere, căutare a identității, marginalitate*

PAUL CELAN UND DIE UNERTRÄGLICHKEIT DES SCHICKSALS FEMINISTISCHE PERSPEKTIVEN

Iulia LUCA

„Lucian Blaga” Universitat Sibiu

Paul Celan și insuportabilitatea destinului

Paul Celan a fost un scriitor notoriu și un poet care a creat un limbaj pitoresc. În mare parte a scris în germană dar și în franceză. Felul în care limbajul său original s-a dezvoltat mai departe urmează să fie dezbătut și dezvoltat în continuare în articolul ce urmează. Eul liric nu poate rămâne neremarcant.

Cuvinte-cheie: *lirism, măreție, originalitate, economie, minimalism*

TENDENZ ZUM MORALISIEREN ALS HEILUNG IN FRISCHEM „BIEDERMANN UND DIE BRANDSTIFTER” UND „HOMO FABER”

Iulia LUCA

„Lucian Blaga” Universităt Sibiu

Tendință spre moralizare ca și vindecare în „Biedermann și incendiarii” și „Homo Faber” a lui Max Frisch

Prezentul articol dezbate teme actuale despre frica, prostie nemăsurată, limitare și revelație. Prezintă două tipuri de caractere ale unei fațete diferite ale limitării umane. Primul este imaginea caracterului suspicios, răzmerit, burghez în întruhiparea lui Biedermann și al doilea, foarte raționalul Walter Faber, până în punctul anulării oricărui sentiment de emoție și trăire în contact cu arta sau frumosul, în cazul de față femeia ca simplă prezență. Astfel, ar fi doar din experiență de învățat pentru ei. Primul este damnat, al doilea salvat. Eu tind să subliniez dea lungul articolului că literatura trebuie citită printr-un unghi moralizator, altfel nu se merită citită.

Cuvinte-cheie: *stupizenie, revelație, intoleranță mentală, catastrofă*

**TREI IPOSTAZE ALE IDEALULUI FEMININ DIN PERSPECTIVA
LITERAȚILOR INTERBELICI**

Alina Maria NECHITA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca,
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Lucrarea de față își propune să înfățișeze modul în care ideea de feminism avea să se prezinte în perioada interbelică, focalizând aspecte esențiale (în acest sens) din viețile literaților vremii. Cele trei ipostaze sunt, cu alte cuvinte, perspective diferite de raportare la ceea ce reprezintă idealul feminin: femeia ca simbol al norocului, femeia ca incontestabil punct de sprijin și femeia ca forță independentă, responsabilă doar pentru propriul său univers.

Cuvinte-cheie: *feminism, ideal feminin, literați interbelici, perspective diferite.*

GORDONPYM RO 3.0 APUD LIVIU COTRĂU

Adrian OȚOIU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Cea de-a treia versiune în limba română a romanului lui Edgar Allan Poe *The Narrative of Arthur Gordon Pym* în traducerea profesorului Liviu Cotrău reușește să depășească multiplele provocări tehnice ale textului (hibriditate modală, proteism stilistic, varietate de registre și limbaje specializate) și totodată să-l recodifice în mod creativ, netezindu-i asperitățile și ancorându-l în tradiția românească a ficțiunii fantastice.

Cuvinte-cheie: *Edgar Allan Poe, traducere, hibriditate, jargon, arhaism, naturalizare*

IDENTITATE ȘI UITARE ÎN CARTEA RÂSULUI ȘI A UITĂRII DE MILAN KUNDERA

Marcela-Cristina OȚOIU

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

În romanul lui Milan Kundera, *Cartea râsului și a uitării*, fenomenul uitării constituie o temă centrală. Uitarea poate merge de la o formă naturală, benignă, la nivelul individului, până la o formă malignă de eliminare și de excludere totală, la nivelul societății totalitare.

O serie de uitări ale unor episoade din istoria vieții personale au consecințe asupra auto-definirii identitare a personajelor. Diversele forme ale uitării din *Cartea râsului și a uitării* culminează cu eșecul anamnezelor Taminei, incapabilă să reconstruiască templul memorial al dragostei ei, ceea ce va duce la disoluția ei identitară.

Veselia obligatorie în societatea comunistă e o formă a râsului angelic, iresponsabil și vinovat, care silește individul la înregimentare în "horă" și contribuie la amnezia generalizată.

Uitarea numelor – ca rezultat fie al afaziei, fie al epurărilor politice – produce de asemenea o vidare a identităților personale. Uitările indivizilor în cartea lui Kundera nu sunt însă fenomene izolate, ci corelate cu uitări și omisiuni ale societății totalitare în care aceștia trăiesc.

Cuvinte-cheie: *uitare, manipularea memoriei, identitate, rememorare, râs, amnezie.*

DESCRIEREA ȘI ROLUL EI ÎN TRAMA NARATIVĂ ÎN SCRIERILE HENRIETTEI YVONNE STAHL

Valentina TODORAN

Colegiul de Arte, Baia Mare

Descrierea este o componentă structurală a textului epic al scriitoarei Henriette Yvonne Stahl, subordonată tramei narative, având funcții variate, aducând informații despre cronotop, detalii semnificative despre spații sau personaje, reprezentarea literară a acestui tip de text nereducându-se la elementele pur narrative ale *povestirii*. Descrierea nu se constituie ca o pauză în narațiune, ci, mai degrabă ca o supradeterminare simbolică a faptele expuse de narațiune, suprapunând deseori descrierea de peisaj cu cea interioară, psihologică.

Cuvinte-cheie: *tramă narativă, structură sintagmatică, structură paradigmatică, cronotop, paradigmă*

NON-STEREOTYPICAL GENDER ROLES: FEMALE CHARACTERS IN *THE GAME OF THRONES*

Ligia TOMOIAGĂ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Serialul *Game of Thrones (Urzeala tronurilor)* propune o galerie de personaje feminine care sparg stereotipurile legate de rolurile de gen în basmul traditional. Autoarea ia în considerare un număr de astfel de personaje, le grupează în categorii și încearcă să le compare cu modelele din gramatica basmului traditional, arătând care sunt diferențele și încălcările regulilor, și modul în care acestea devin personaje libere de context, și în care își câștigă dreptul – din punct de vedere estetic - de a fi personaje complexe, diverse, chiar tragice. Articolul argumentează, de asemenea, împotriva unei viziuni ideologice înguste care pare a dori un fel de restricționare a literaturii de ficțiune pentru a satisface puncte de vedere

propuse de așa numita corectitudine politică prin care nu se permite culturii să aibă libertatea de a crea și a se exprima prin personaje care reprezintă realitatea, dar care, în același timp, sunt autentice din punct de vedere esthetic.

Cuvinte-cheie: *roluri de gen, basme, stereotipuri, complexitate a personajului, autenticitate estetică*

PRINCIPALELE ORIENTĂRI FILOSOFICE ÎN CONTURAREA FILOSOFIEI COMUNICĂRII

Melinda ACHIM

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Comunicarea este, pe de o parte, o temă de meditație pentru filosofie, iar pe de altă parte, fiind ea însăși o modalitate a comunicării, filosofia este în același timp și o critică a comunicării; de aceea, în spațiul filosofiei contemporane au apărut câteva orientări reprezentând perspectivele fundamentale asupra comunicării: filosofia analitică, pragmatismul și fenomenologia. filosofia analitică, care pune accentul pe obiectivitatea și precizia comunicării, filosofia pragmatică, care se interesează de condițiile eficacității actului comunicațional și filosofia fenomenologică, care evidențiază precondițiile care fac posibilă comunicarea.

Cuvinte-cheie: *filosofie, comunicare, limbaj, semiotică, competență comunicațională.*

ARHETIPURILE ȘI INCONȘTIENTUL COLECTIV – ÎNTRE PSIHLOGIE ȘI FILOSOFIE

Delia-Mariana ARDELEAN

Universitatea „Vasile Goldiș”, Arad
Facultatea de Științe Socio-Umane și Educație Fizică

Ce s-ar fi întâmplat dacă Jung ar fi aflat despre filozofia lui Blaga ? Un răspuns este cu adevărat cert: atât psihologia, cât și filosofia ar fi avut de câștigat. În ce măsură matricea stilistică a lui Blaga și arhetipurile lui Jung sunt la fel? Sunt acestea asemănătoare sau diferite? Ambele sunt un transcendent, un apriori, le avem fără să putem spune cu oarecare siguranță de unde le avem. Tot ce știm despre ele căpătăm indirect, pentru că nu există o posibilitate directă de a le cunoaște, de a le studia. Ambele influențează cunoașterea noastră și acționează ca o ”cenzură transcendentă”.

Cuvinte-cheie: *arhetip, inconștient colectiv, cenzură transcedentală*

AGRESIVITATEA ÎN ȘCOALĂ

Delia-Mariana ARDELEAN

Universitatea „Vasile Goldiș”, Arad
Facultatea de Științe Socio-Umane și Educație Fizică

Agresivitatea manifestată de elevi în școală este o expresie a agresivității promovate de societate, însă partea negativă a acestui fapt este că agresivitatea poate conduce și la alte consecințe: alături de prejucii, victimizare, uneori moarte, reduce șansele elevilor ce sunt victime ale agresivității să-și dezvolte personalitatea pe deplin și să dobândească o educație de calitate.

Cuvinte-cheie: *agresivitate, violență școlară*

**IL VIAGGIO DI BERTOLDO, BERTOLDO IN VIAGGIO, FRA
ITALIA E MOLDAVIA A CAVALLO DEI SECC. XVII E XVIII.**

Davide Astori
Italia

Le sottilissime astuzie di Bertoldo, roman popular pe care bolognezul Giulio Cesare Croce della Lira l-a scris în 1592 (ca produs al unei lungi tradiții care își are rădăcini adânci în lumea ebraică, și în mod special în *corpusul* unei legende referitoare la Solomon, tradiția este amestecat cu cea latină în și cu cea slavo-bizantină în Orient, dând naștere la un filon cultural tradițional pan-balcanic, în primul rând, apoi european, în general, cunoscând, brusc, la un moment dat, un număr mare de traduceri în limbi europene.

Într-o prezentare mai generală a acestui subiect bogat, care a produs diferite versiuni ale textului (deja discutate de ASTORI 2011a, de unde sunt luate câteva note esențiale), contribuția vizează aprofundarea cauzelor și dinamica imaginii lui *Bertoldo*, valorizând raporturile cu contextul istorico-cultural, în cazul în care textul a fost conceput și receptat, în special cele din Italia și Moldova de sec. XVII-XVIII, perioada când "călătorie lui Bertoldo" a atins, odată cu traducerea din 1774, această regiune romană.

Cuvinte-cheie: *Giulio Cesare Croce della Lira, Bertoldo, Moldova, traductologie, ceangăi*

..

**METAFIZICA ESHATOLOGICĂ A LUI BERDIAEV
- UN COMENTARIU MEDIAT DE ȘESTOV ȘI BECKETT**

Vasile Cătălin BOBB

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Facultatea de Litere

Metafizica eshatologică a lui Berdiaev susține un fapt aparent paradoxal: putem gândi *cunoașterea, ființa, libertatea și istoria* în lumina sfârșitului. Gândite astfel ele capătă o nouă semnificație (nouă atât din punctul de vedere al gândirii creștine - oricât de paradoxal ar părea - cât și din punctul de vedere al gândirii filosofice). Ceea ce îmi propun în textul de față este, mai întâi, să văd dacă putem gândi aceste concepte dincolo de Berdiaev. Voi susține că putem gândi cunoașterea, ființa, libertatea și istoria ca fenomene

ce-și cer depășirea în noumenal însă fără a mai postula și eshatonul. În al doilea rând, îmi propun să arăt că tragismul metafizicii eshatologice specifice lui Berdiaev este flancat de un optimism exagerat. Voi folosi două dintre conceptele sale (libertatea și moartea) pe care le voi cita prin ochii lui Beckett și Șestov. Privite astfel atât libertatea cât și moartea își temperează spectrul încrezător pe care Berdiaev li-l conferă.

Cuvinte-cheie: *eshatologie, libertate, moarte, Berdiaev, Șestov, Beckett*

**OUR MOTHER OF THE WOODS.
A CONTRIBUTION TO THE STUDY OF THE "MADONNAS OF
THE TREES" IN THE EURO-MEDITERRANEAN AREA**

Ignazio BUTTITTA,

Università degli Studi di Palermo, ITALIA

Pornind de la tematica Madonelor copacilor, putem observa cum un antropolog care desconsideră profunzimea istorică, renegă o viziune integrală a realității, care poate fi măsurată și interpretată, dând naștere « unor rezultate limitate, uneori chiar grotești, cu o renaștere neașteptată a unei perspective sociologice, banală totuși, în multe cazuri ascunsă sub falsele pretexte ale antropologiei sociale. Efectele unei astfel de abandonări sunt evidențiate în principal atunci când explorăm dimensiunea simbolică. De fapt, o abordare pur sincronică se dovedește a fi total neadecvată: «cercetării îi poate fi redată profunzimea critică și substanța acesteia prin atenția la procesele de creare a sensului și la straturile care au suferit un proces de sedimentare a unui eveniment contemporan specific, dintr-un trecut mai mult sau mai puțin îndepărtat, având în vedere și felul în care "istoria își joacă rolul său convingător" [Buttitta 1996, p. 118] în articularea dimensiunii simbolice, interogând un set de surse heterogene cu o minte deschisă: înțelegând natura profundă a ceea ce adesea pare a fi o manifestare spontană; prin urmare abordând complexitatea contextului care verifică practicile politice contemporane.» (2005, pp. 171 și ff.).

Cuvinte-cheie: *context, sens, simbol, mit, istorie, contemporaneitate*

MODELE DE DEZVOLTARE A APTITUDINILOR MUZICALE LA COPIII DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ ȘI ȘCOLARĂ – PERCEPȚII ȘI REALITĂȚI

Eudjen ČINČ

Universitatea de Vest Timișoara, Facultatea de Muzică

Roxana Eleonora ČINČ

Liceul Teoretic *Borislav Petrov Braca* Vârșeț – Serbia

Dezvoltarea aptitudinilor vocale la copii ar trebui să fie una dintre preocupările dominante ale educatorilor și învățătorilor, ținând cont de înclinația umană firească, mai ales în cazul spațiului în care trăim, față de această manieră de interpretare. Muzica noastră folclorică, muzica religioasă, a avut și are o dominanță vocală deși aceasta nu exclude încadrarea instrumentului în activitățile muzicale. Măsura în care se va reuși dezvoltarea aptitudinilor vocale, implicit a aptitudinilor muzicale generale, depinde de măsura și modalitatea în care copiii vor fi implicați în diverse activități muzicale, de competențele și implicarea cadrelor didactice. Lucrarea de față se referă la unele aspect teoretice precum și la rezultatele unei cercetări epirice care a fost realizată în Serbia (Vârșeț) cu scopul stabilirii opiniilor educatorilor cu privire la formele de desfășurare a activităților muzicale și importanța acestora.

Cuvinte-cheie: aptitudini muzicale, interpretare vocală, educatori, învățători

VALENȚE ALE ELEMENTELOR DE LIMBAJ MUZICAL CU SPECIFIC FOLCLORIC ÎN SLUJBA STIMULĂRII DEZVOLTĂRII MUZICALE LA NIVEL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR – CONȚINUTURI MUZICALE MULTIMEDIA ÎN SLOVENIA

Eudjen ČINČ

Universitatea de Vest Timișoara – Facultatea de Muzică

Roxana Eleonora ČINČ

Liceul Teoretic *Borislav Petrov Braca* Vârșeț – Serbia

Abordarea conținuturilor muzicale la nivel preșcolar și primar în Slovenia face dovada unei flexibilități în împlinirea obiectivelor propuse și totodată a explorării pe deplin a posibilităților pe care le oferă mijloacele didactice și de comunicare moderne. Flexibilitatea se manifestă în primul rând la nivelul definirii obiectivelor propuse și care reies din modul de concepere a

conținuturilor. Anume, este evident că, la nivel de conținuturi muzicale, nu este conturată o delimitare clară între cele axate pe copii de vârstă preșcolară și cele dedicate claselor primare (uneori apar aceleași cântece în repertoriile copiilor de vârstă diferită), ceea ce ne îndeamnă la concluzia că dezvoltarea aptitudinilor muzicale (a simțului melodic, simțului ritmic, gândirii armonice, etc.) ca obiectiv evident, nu este pusă în chenare temerare clare, ci presupune o construcție continuă, aproape latentă, extinsă pe o perioadă de dezvoltare mai largă. Pe de altă parte, o mare pondere a repertoriului are factură folclorică ceea ce dovedește un potențial foarte mare al acestui gen de creație muzicală.

Cuvinte-cheie: educație muzicală, portal, internet, folclor

PROBLEMATICA „OMULUI NOU” ÎNĂUNTRUL SECULARIZĂRII

Dacian Codrin CIUTINA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Este interesant de observat că ideea de „om nou” nu a reprezentat un interes exclusiv al gândirii antice ci și al gândirii filosofice moderne. Kant, Schopenhauer, Hegel sau Marxne propun noi tipuri de „om nou”, tipuri ce păstrează caracteristicile moștenite din interiorul tradiției creștine și precreștine. Teologia liberală „demitologizând” Biblia va construi un nou „om nou” model al societății seculare. După Warren Young secularizarea semnifică integrarea vieții umane în spiritul unei anumite epoci mai degrabă decât a o integra în Dumnezeu sau a trăi ca și cum ordinea naturală ar fi absolută iar Dumnezeu nu ar exista. De asemenea, noțiunea de secularizare are o conotație canonică (un om religios își schimbă statutul din religios în laic), o conotație juridică (a trece bunurile Bisericii în domeniul public) dar și o conotație culturală (se sugerează procesul de emancipare a vieții contemporane prin refuzul de a respecta autoritatea teologiei creștine). Astfel, articolul de față analizează evoluția ideii de „om liber” opus „omului nou” (sau „omului religios”) înăuntrul secularizării.

Cuvinte-cheie : „om nou”, creștinism, laicitate, laic, secularizare

**IDEILE FUNDAMENTALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI LA
MIRCEA DJUVARA**

Laura TIMIȘ (DANCI)

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Prin termenul de filosofia dreptului înțelegem că această disciplină se ocupă cu trei mari domenii de cercetare: ontologia; axiologia; gnoseologia.

Noțiunea de filosofia dreptului ca termen de sine stătător, apare pentru prima dată în 1821, în lucrarea lui G.W.F. Hegel, "Principiile filozofiei dreptului".

Printre marile personalități care au o contribuție importantă la dezvoltarea domeniului ar fi Nicolae Titulescu, Mircea Djuvara, Pandrea, Eugeniu Speranția, Hurmuz Aznavorian și alții. Însă la nivel național îl putem nominaliza, încă "din secolul al XIX-lea, ca pionier pe Simion Bărnuțiu (1808-1863)"², cel care este "adept al dreptului natural, „condus de metafizica iluminismului”"³.

Cuvinte-cheie : *drept, lege, ontologie, axiologie, gnoseologie, raționalism, fenomen, existență*

REPERE FENOMENOLOGICE ÎN ISIHASM

Petru DUNCA

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Demersul are ca obiect domeniul fenomenologiei sacrului care intră în cadrele de studiu ale antropologiei religioase. Se realizează o deschidere istoriografică privind începuturile isihasmului, fondatorii acestui curent fiind Ioan Scărarul, Sfântul Ioan Cassian, Grigore Palama, Sfântul Maxim Mărturisitorul. Ishiasmul presupune un praxis: ascetica, rugăciunea inimii,

² <http://www.upm.ro/gidni/GIDNI01/Law/Law%2001%2040.pdf#page=1&zoom=auto,-107,848> - Dan Sfîrma - MIRCEA DJUVARA AND THE AUTONOMY OF JURIDICAL KNOWLEDGE, p. 294-303

³ Ibidem,

lumina ca esență epifanică. Isihasmul are o puternică dimensiune soteriologică. Studiul analizează constantele isihasmului românesc, elementele sale de continuitate.

Cuvinte-cheie: Isihasm, rugăciunea inimii, lumină epifanică, sacru.

INFLUENȚA LIBERALISMULUI RUSSELLIAN ASUPRA GÂNDIRII LUI NOAM CHOMSKY

Ana Daniela FARCAȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Cunoscut în cercurile de intelectuali îndeosebi pentru lucrările sale în domeniul filosofiei limbajului, Noam Chomsky s-a remarcat și prin preocupările sale de activist politic. În această activitate se poate observa influența pe care au exercitat-o asupra sa două mari doctrine politice, prin reprezentanții lor: liberalismul și anarhismul. Desigur, nu este vorba doar despre influența anarhiștilor și liberaliștilor clasici, din secolele XVIII-XIX, ci chiar de liberalismul secolului XX, reprezentat de Bertrand Russell. Lucrarea analizează câteva din similitudinile gândirii chomskiene și russelliene.

Cuvinte-cheie: *liberalism, activism politic, intervenționism, autoritate, gândire critică*

SINGULARITATEA TEHNOLOGICĂ – INTENȚIE ȘI EMERGENȚĂ

Ioan-Claudiu FARCAȘ

Centrul Universitar Nord din Baia Mare
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Rezumat „Singularitatea tehnologică” este o teorie care postulează emergența unei super-inteligențe, devenită posibilă prin cele mai recente evoluții din domeniul tehnologiilor computaționale. Diferite puncte de vedere teoretice sugerează faptul că crearea unei asemenea inteligențe (cu mult superioară inteligenței umane) nu ar fi intenționată, ci mai degrabă s-ar

autodetermina, emergând prin mijlocirea unor progrese independente, auto-susținute, ce intervin în natura sa internă. În acest sens, conceptul de inteligență artificială capătă o mai profundă însemnătate.

Cuvinte-cheie: *intelență artificială, super-intelență, intenție, emergență, singularitate tehnologică*

COMMUNICATION THROUGH IMAGES AND VISUAL ARTS

Carmen FLORESCU

„Babeș-Bolyai” University, Cluj-Napoca
Faculty of History and Philosophy

Comunicarea prin intermediul imaginilor și al artelor vizuale

Rezumat

Comunicarea vizuală se folosește de *image* ca formă de prezentare în vederea transmiterii unui mesaj receptorului. Limbajul folosit în redarea informațiilor poate fi comparat cu cel uzitat în comunicarea scrisă sau verbală, corelând funcții care operează cu procedee similare. Esteticienii și teoreticienii artei sunt profund preocupați de valențele comunicării realizate prin mijloace artistice, expunând publicului larg aceste noțiuni. Și în alte domenii se întrevide importanța vizualului, prin urmare pedagogia a început să folosească sistemul de educare-predare prin *image*, iar specialiștii din publicitate și marketing au conceput modalități de persuasiune bazându-se pe ceea ce numim *a visual content*. Alături de *image*, aducem în discuție și noțiunea de *operă de artă* care se detașează de *image* prin statutul pe care îl deține, reprezentând un mijloc inedit de comunicare între creatorul său și iubitorul de artă. Articolul pune întrebări de cercetare care vizează atât aspecte estetice legate de asemănările și deosebirile dintre cele două tipuri de comunicare, dar și posibilitatea corelării mesajelor scrise și picturale.

Cuvinte-cheie: *comunicarea, operă de artă, image, limbaj*

CONSIDERAȚII ASUPRA EMISIUNII DE TIMBRE UZUALE „CAROL II – CĂLARE” (I)

Alexandru Leonard POP

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Probabil pe nedrept, categoria timbrelor uzuale a fost marginalizată de către cercetătorii din lumea filateliei. Cauzele ar putea fi multe: tirajul foarte mare (uneori necunoscut), reproducerea unor imagini arhicunoscute, la modă la vremea respectivă, care nu trezeau un anumit interes, valori nominale „în grafic” care permiteau francarea multor categorii de corespondență și servicii poștale astfel încât erau întâlnite multe piese pe piață. Și lista ar putea continua.

M-am oprit asupra acestei emisiuni din considerente personale, deoarece am întâlnit pe piață câteva varietăți care au stârnit discuții și controverse în mica sferă a filateliștilor cercetători din România care mai încearcă să supraviețuiască în ziua de astăzi. În prezentul articol voi prezenta rezultatele unui studiu pe care l-am realizat în perioada 2012 – 2016 și pe care l-am concretizat într-o pagină din catalogul filatelic personal, mereu în actualizare, disponibil în mediul on-line.

Cuvinte cheie: *filatelie, timbru, uzuale, Carol II, dantelat, nedantelat, erori, varietăți.*

LIDERUL COMPLEMENTAR ȘI MANAGEMENTUL PUBLIC

Sabin SISERMAN

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Mihaela MUNTEANU SISERMAN

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca,

Centrul Universitar Nord Baia Mare

Rezumat: Cercetarea comportamentului managerial a diferitelor categorii de întreprinderi a subliniat faptul că proprietatea privată animă în special instinctele primare ale managerilor, dar îi afectează pe toate nivelurile

Piramidei lui Maslow. Pe de altă parte, managerii de companii publice sunt provocați să depășească instinctele lor de supraviețuire în rolul pe care ei și le asumă. Agresiune politicilor în managementul public este cauza principală pentru degradarea, sub trei aspecte, a construcțiilor "puterii" unui lider adevărat: utilitare, de constrângere și principiale. Prin urmare, în contextul actual, "liderul complementar" a devenit o excepție în spațiul public.

Cuvinte-cheie: proprietate privată, proprietate publică, lider complementar, guvernare, management public.

RECENZII | BOOK REVIEWS

Lidia COTEA, ROMÂNIA, *Despre continuare, în viziunea lui Laurent Mauvignier*

Ioan-Mircea FARCAȘ, ROMÂNIA, *Orbis sensualium pictus (Lumea sensibilă în imagini)*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2016, ediție îngrijită, traducere în limba română, studiu introductiv de Marcela Ciorcea, 394 p.

Csilla RUFF, ROMÂNIA, *Die deutsche Seele*, München, Albrecht Knaus Verlag, 2011 (560 p.). Autoren: Thea Dorn, Richard Wagner

Ștefan VIȘOVAN, ROMÂNIA, *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice. (Științific versus popular)*, volum editat de Cristina Florescu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015, 712 p